

Đề bài: So sánh kết thúc của hai truyện ngắn Vợ nhặt của nhà văn Kim Lân và Vợ chồng A Phủ của nhà văn Tô Hoài

Bài làm

Tô Hoài và Kim Lân đều là một trong những tác giả tiêu biểu của văn xuôi thời kỳ kháng chiến chống Pháp. Các tác phẩm của họ đều lấy cảm hứng từ cuộc sống hiện thực của người nông dân Việt Nam trước CMT8. Hai tác phẩm “Vợ Nhặt” và “Vợ chồng A Phủ” tuy phản ánh số phận của hai người nông dân khác nhau nhưng đều mang một kết thúc mở. Nơi mà niềm hy sinh về cuộc sống mới tự do và hạnh phúc của họ được gửi gắm.

Khái quát về hai tác phẩm “Vợ Nhặt” và “Vợ chồng A Phủ” thì cả hai tác phẩm đều có nhân vật chính là người nông dân Việt Nam trước CMT8 năm 1945. Cuộc sống của họ đều điểu chung là khó khăn bất hạnh nhưng vẫn sáng lên những phẩm chất cao đẹp và điều đặc biệt là họ đang trong quá trình giác ngộ cách mạng.

Tác phẩm “Vợ chồng A Phủ” là câu chuyện kể về nhân vật Mị là một cô gái vùng cao nghèo khó. Nhưng dầu cuộc sống khó khăn vẫn luôn luôn yêu đời và tin tưởng vào lao động. Mị bị bán cho nhà Thống Lí Pá Tra để làm dâu gạt nợ. Mặc dù phải sống trong thân phận nô lệ bị đầy đọa quanh năm làm việc quần quật khổ cả về thể xác lẫn tinh thần nhưng Mị vẫn luôn ham sống. A Phủ cũng vì đánh con quan nên bị bắt về nhà thống lí bị đánh đập rồi phải trở thành người đi ở đợ cho nhà thống lí. Hai thân phận nô lệ đã gặp nhau cảm thông và giải thoát cho nhau. Trong một đêm đông Mị đang ngồi sưởi lửa hơ tay thì bắt gặp “Một dòng nước mắt lấp lánh bò xuống hai hõm má đã xám đen lại” của A Phủ. Chính giọt nước mắt đấy đã tác động đến nhận thức của Mị khiến cô có hành động táo bạo “Lấy con dao nhỏ cắt lúa cắt nút dây mây” để giải thoát cho A Phủ. Sau đó Mị cũng chạy theo A Phủ bởi Mị biết một điều rằng “Ở đây thì chết mất”. Và hai người lằng lằng đỡ nhau chạy xuống dốc núi. Trong cái đêm tối mịt mù đó hai người dìu nhau chạy một mạch. Những chi tiết đấy đã thể hiện cho sức sống tiềm tàng mãnh liệt của con người dưới sự áp bức đè nén của bọn phong kiến. Nếu như trước đây “Sống lâu trong cái khổ Mị quen rồi” thì nay Mị đã có ý thức vùng lên để giành quyền sống. Hành động của Mị cắt dây trói giải thoát cho A Phủ tuy là hành động tự phát nhưng có thể nhận thấy không thể sống ở đây được. Phải có một sức sống tiềm tàng thì mới có thể vực Mị từ một người đã quyết ăn lá ngón tự tử đến việc vùng lên mạnh mẽ trong đêm tình mùa xuân. Và đến hành động táo bạo là giải thoát cho A Phủ. Kết thúc của truyện thể hiện cho tinh thần đấu tranh của người dân chống lại bọn địa chủ phong kiến với quy luật tất yếu là “có áp bức là có đấu tranh”.

Truyện ngắn “Vợ Nhặt” trích trong tập tiểu thuyết “Xóm ngụ cư” được viết ngay sau khi CMT8 thành công. Nội dung chính của truyện là phản ánh cuộc sống của những người nông dân ở xóm ngụ cư. Mà trong đó nhân vật chính là anh cu Tràng làm nghề chở xe bò thuê. Vì cái đói cái nghèo nên Tràng không có nổi một đám cưới đàng hoàng. Tràng nhặt được vợ một cách ngẫu nhiên trên đường về nhà và đám cưới cũng chỉ là một bữa cơm thảm hại “Giữa cái mẹt rách có độc một lùm rau chuối thái rối và một đĩa muối ăn với cháo”. Trong ngày đón nàng dâu mới về chưa kịp vui thì họ đã nghe thấy tiếng trống thúc thuế, tiếng hò khóc của người hàng xóm vì gia đình có người ra đi từ xa vọng

về. Truyện kết thúc với hình ảnh lá cờ đỏ sao vàng bay phấp phới. Hình ảnh lá cờ cuối tác phẩm được xem là chứa đựng nhiều ý nghĩa sâu sắc. Kết thúc đó cũng có cơ sở từ những thực tiễn của đời sống. Câu chuyện có bối cảnh là nạn đói năm 1945 một thời điểm lịch sử có thật khi mà người dân phải chịu áp bức, bóc lột, một cổ ba tròng. Trong hoàn cảnh cùng cực đó người nông dân đã đứng lên khởi nghĩa phá kho thóc Nhật chia cho dân nghèo. Trải qua khó khăn áp bức những người nông dân đó đã biết đứng lên đấu tranh và tìm kiếm con đường cho mình bằng cách tìm đến với cách mạng như một điều tất yếu.

Hai câu chuyện kể về hai số phận của người nông dân khác nhau. Nhưng kết thúc cùng chung một kết thúc mở. Kết thúc của hai tác phẩm cũng nhấn mạnh cho sự thay đổi tư tưởng của các nhà văn. Nếu trước đây nhà văn Nam Cao cũng viết về đề tài nông dân với tác phẩm Chí Phèo có kết thúc đi vào ngõ cụt thì nay trong tác phẩm “Vợ Nhặt” và “Vợ chồng A Phủ” chúng ta đã thấy được tương lai tươi sáng cho những người nông dân. Đó là CMT8 thành công chế độ phong kiến hủ lậu bị lật đổ.